

ผลการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ
ต่อความพึงพอใจของพยาบาลประจำการและผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด

สุดใจ พาณิชกุล

13 พ.ย. 2546

171058

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

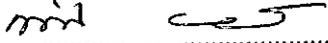
มิถุนายน 2546

ISBN 974-382-042-6

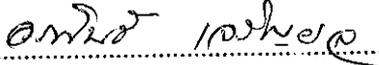
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

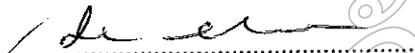
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา)

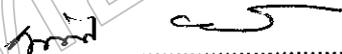
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อรพันธ์ เจริญผล)

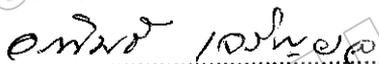
.....กรรมการ

(ดร. มรรยาท รุจิวิทย์)

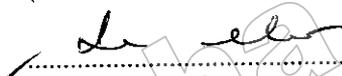
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อรพันธ์ เจริญผล)

.....กรรมการ

(ดร. มรรยาท รุจิวิทย์)

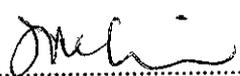
.....กรรมการ

(ดร. สุวดี สุกตกุล)

.....กรรมการ

(ดร.จิรา จันทร์กระ้าง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคเรียนตอนปลาย ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ศึกษารู้อย่างดีซึ่งและระลึกในพระคุณของอาจารย์ จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ. โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อรพิน เจริญผล และ อาจารย์ ดร. มรรยาท รุจิวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมืออย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. จิรา จันทร์กระจ่าง และอาจารย์ ดร. สุวดี สกฤตกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ และคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทั้งมวลของวิชาการบริหารการพยาบาล

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ หัวหน้าพยาบาล และรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาลสิงห์บุรีที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือการวิจัยและเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ และพยาบาลประจำการผู้เกี่ยวข้องที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการทำวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณพี่ชายที่คอยให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย เป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และมีส่วนทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณประโยชน์ทั้งหลายทั้งปวงอันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอถวายเป็นพุทธบูชา และบูชาพระคุณบิดา มารดา คุณครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุคนธ์ใจ พาณิชย์กุล

43922011 : สาขาวิชา : การบริหารการพยาบาล; พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ : รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล / ความพึงพอใจ / พยาบาลประจำการ /

ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ

สุดใจ พาณิชย์กุล : ผลการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลต่อความพึงพอใจ ของพยาบาล
ประจำการและผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ (THE EFFECT OF UTILIZING NURSING PROGRAM
ON NURSES AND SUPERVISORS' SATISFACTION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา, กศ.ด.,
อรพินธ์ เจริญผล, ค.ม., มรยาท. รุจิวิทย์, Ph.D. 137 หน้า. ISBN 974-382-042-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของพยาบาล
ประจำการต่อการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ และความพึงพอใจของ
ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาล
ประจำการที่ปฏิบัติงานในเวรนอกเวลาราชการที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปจำนวน 73 คน และ
ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปจำนวน 15 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล
ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการ
พยาบาลเวรนอกเวลาราชการที่ได้จัดทำขึ้น โดยผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ โดยผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังกล่าวได้ค่า
เท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภายหลังจากทดลอง ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของ
ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ ระหว่างกลุ่มก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มก่อนทดลอง
2. ภายหลังจากทดลอง ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อ
การใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล ระหว่างกลุ่มก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มก่อนทดลอง
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ควรมีการพัฒนาารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลให้มีความสม
บูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์สาเหตุบางปัญหา และคิดหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์
ในโรงพยาบาลแต่ละแห่ง เนื่องจากรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลมีความละเอียดมาก และบางส่วนยังขาด
ความชัดเจน ไม่สอดคล้องกับการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ และหากจะทำการวิจัย
ในโอกาสต่อไปควรมีกฎควบคุมเพื่อให้งานวิจัยชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น

43922011 : MAJOR : NURSING ADMINISTRATION; M.N.S.

(NURSING ADMINISTRATION)

KEYWORD : NURSING SUPERVISION PROGRAM / JOB SATISFACTION / NURSE /
SUPERVISOR

SOODJAI PANICHKUL : THE EFFECT OF UTILIZING NURSING PROGRAM ON
NURSES AND SUPERVISORS' SATISFACTION. THESIS ADVISORS : PONGSRI KIATLERTNAPA,
Ed.D, ORAPIN CHAREONPOL, M.Ed., MUNYAT RUCHIWIT, Ph.D. 137 P. ISBN 974-382-042-6

The purpose of this study was to compare nurses' satisfaction on nursing supervision of supervisors before and after utilizing nursing supervision program, and to compare supervisors' satisfaction on the utilization of this program. The sample consisted of seventy-three nurses who had had 2 year experience, more than two years as well as 15 supervisors who had had more than one year of working experience in Thammasat University Hospital (TU). The study was a quasi-experimental research using the nursing supervision program as the instrument. Data were collected by using the satisfaction questionnaires: The nurses' satisfaction questionnaire and the supervisors' satisfaction questionnaires. The reliability of the nurses' satisfaction questionnaires was 0.97; where as the reliability of the supervisors' satisfaction questionnaires was 0.98. The data were analyzed using mean, standard deviation, and paired t-test.

Major findings were the following :

1. After the experiment, a significant difference at the .05 level was found between mean scores of nurses' satisfaction on nursing supervision of supervisors in the experimental group before and after utilizing nursing supervision program by which after the experiment was found of having higher satisfaction than before the experiment.

2. After the experiment, a significant difference at the .05 level was found between mean scores of supervisors' satisfaction on the nursing supervision program in the experimental group before and after utilizing this program by which after the experiment was found of having higher satisfaction than before the experiment.

3. Implication for nursing administration it is recommended that this supervision program should be strengthened by determining the condition under which the nursing supervision program is developed, i.e., analyze cause, identify and verify problem, study potential solution and implement solution. Research recommendation is to enhance the power of the research design, therefore, a control group is essential in order to compare it with the experimental group.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การนิเทศกับคุณภาพการบริการพยาบาล.....	8
การนิเทศทางการพยาบาล.....	11
โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มงานการพยาบาล และบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ตรวจการนอกระบบราชการ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54

บทที่	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
การหาความเที่ยงของเครื่องมือ.....	58
การดำเนินการวิจัย.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	83
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	84
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	96
ภาคผนวก ง.....	121
ภาคผนวก จ.....	125
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	137

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงขนาดของกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแต่ละหน่วยงาน.....	54
2	เปรียบเทียบค่าความเที่ยงของเครื่องมือระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพ เครื่องมือ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในเวรนอก เวลาราชการตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปจำแนกตามอายุ, วุฒิการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาล ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา, ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานและประสบการณ์ ที่ได้รับจากการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ ในขณะที่ ปฏิบัติงาน ($n = 73$).....	62
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการที่ ปฏิบัติงานติดต่อกันตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปจำแนกตามอายุ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน วุฒิการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาล ประสบการณ์เข้ารับการบริหาร ทางการพยาบาล และระยะเวลาที่เคยปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ตรวจการพยาบาล เวรนอกเวลาราชการ ($n = 15$).....	63
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของความพึงพอใจและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาล เวรนอกเวลาราชการ ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกโดยรวมและรายด้านของ กิจกรรมการนิเทศทางการพยาบาล ($n = 73$).....	64
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของความพึงพอใจและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวร นอกเวลาราชการก่อนและหลังการทดลองจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ($n = 73$).....	65
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของความพึงพอใจและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบ การนิเทศทางการพยาบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกโดยรวมและ รายด้านของกระบวนการนิเทศทางการพยาบาล ($n = 15$).....	70
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของความพึงพอใจและเปรียบเทียบความ พึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทาง การพยาบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ($n = 15$).....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดการวิจัย.....	7
2 โครงสร้างการบริหารโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ.....	47
3 สายการบังคับบัญชาจากกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ.....	48
4 โครงสร้างกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ.....	49
5 ขั้นตอนการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ.....	50

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University